

ár 2.
 árverés
 a máso-
 p alatt,
 ndó 5%
 hivatal,
 ti letéti
 ár után
 etbe fog
 ontjai a
 sbiroság
 elöljáró-
 sbiroság,
 decsem-
 bffy,
 sbiró.
 i?
 cz-
 az
 latt
 nau.

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előfizeté-
 sek és a lap szétküldésére ve-
 rendelő felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam, 2. szám.

Előfizetési árak:
 Évesre ———— 24
 Félévre ———— 12
 Negyedévre ———— 6
 Egy hónapra ———— 3
 — Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

• kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Anonkvívül az összes hirdetés-
 irodákban.

Megjelenik mindennap

szombati és ünnepnapok kivételével.

Kedd, január 3.

A miniszterelnök ujévi beszédéhez.

Nagybecskerek, január 3.

A napi politika előterében báró Bánffy miniszterelnök ujévi beszéde áll és mint sejteni lehet, fog még sokáig állni. Ez a beszéd, melylyel a miniszterelnök a szabadelvű párt nevében gróf Tisza István országgyűlési képviselő által hozzá intézett üdvözlésre válaszolt, magában foglalja az eddigi kormánypolitika tökéletes igazolását s minden irányban az egész nemzetre nézve méltó a megsvivlelésre és programot foglal magában e beszéd a legközelebbi jövőre, melynek egyetlen minden párt törekvésére méltó célja nem lehet más, mint a parlamenti viszonyok orvoslása és a magyar parlament munkaképességének helyreállítása.

Igen helyesen hangsúlyozta üdvözlő beszédében gróf Tisza István, hogy az immár elkövetkezett ex-lex állapot, ha éle sebben a szeme közé nézünk, sokat veszít ijesztő voltából, mert a kormány minden körülmények közt együtt tartja a ténykedésének ellenőrzésére hivatott parlamentet és működésében csak a legeslegszükségesebbre és elengedhetetlenre szorítkozik. Jóllehet a törvényen kívül való állapot ez esetben semmiképp sem azonos a törvénytelen állapottal, mégis konstataálni kell, hogy a többség akarata a törvényen kívül való állapot elkerülésére megvolt és csak technikai nehézségek idézték elő ezt a helyzetet, a melyben nem érvényesülhetett az animus legens ferendi. Ezért hiábavaló és léha ötlet az, ha a felelősséget az ex-lex állapot bekövetkezéséért egyik párttól a másikra hártják és mindenik párt a másikat akarja felelőssé tenni. Az ország tisztán látja maga előtt állni az eseményeket, ismeri azok okait és fejlődését, minek folytán azokra száll a felelősség, akiket az megillet.

Mindenkinek kötelessége a viszonyok orvoslására gondolni, mert nemcsak gazdasági érdekek vannak a játékra feltéve,

hanem sokkal fontosabb politikai és nemzeti érdekek is. Csak a nemzetiségek magatartására kell mutatni, melyeknek legyőzéséhez nagyobb erkölcsi erőre és nagyobb tekintélyre van szükségünk és azt is meg kell fontolni, hogy prestige-ünk Európa előtt süllyedőben van. Mikor Ausztriában az utig ismert parlamenti viszonyok helyt foglaltak, Magyarországot egész Európa előtt a monarchia gerincének jelölték meg s teljes erőnkkel rajta is kell lennünk, hogy ezt az állásunkat megőrizzük.

Joggal jelentette ki Bánffy miniszterelnök s teljesen indokolt volt az a viharos tetszés és helyeslés, melylyel a seregesen érkező szabadelvű párti képviselők a miniszterelnök nyilatkozatát kísérték, hogy az egész hajszának nem az ő egyéni tulajdonságai és nem az ő személyes eljárása az oka. A mi pedig a törvény nélkül való állapotot illeti, a kormány ama dilemma előtt állt, hogy vagy leteszi a fegyvert, vagy a suprema lex elvére való tekintettel a saját felelősségére folytatja a kormányzást. A kormány az utóbbit választotta s ez elhatározásáért sem a bel-, sem a külföld itéletétől nem kell félnie; az államháztartásban és a kormányzásban a legeslegszükségesebbre fog szorítkozni, de ezt a keveset az ország érdekében okvetlen meg kell tenni. E mellett a kormány mindent el fog követni, hogy a parlamentet ismét munka- és cselekvőképessé tegye. Ezekhez a további teendőkhöz nagy örömmel adta meg ma a szabadelvű párt a felhatalmazást a miniszterelnöknek s ezzel ratifikálta az egész ország bizalmát, mely a miniszterelnök iránt felette megtisztelő módon nyilvánul.

A parlamenti pártok lépjenek a kölcsönös megértés útjára, mert csak így érhető el a viszonyok orvoslása. A meg egyezés feltételeinek azonban olyanoknak kell lenniök, hogy ne jelentsék sem egye sek, sem pártok megszegyenyítését, vagy megalázását és hogy ne csupán a pillanatnyi nehézségeken és zavarokon segít-

senek át. Attól a többségtől, mely 30 év óta intézi, mindig jól és kifogástalanul, mindig a legtisztább hazafias szellemtől áthatva, az ország sorsát, senki sem várhatja, hogy egyszerűen lerakja a fegyvert és abdikaljon.

Helyemen állok, így végezte nagy-szabású és mélyen átgondolt beszédét a miniszterelnök, és szembeszállt minden támadással, a meddig birom e párt támogatását és bizalmát és nyugodtan türok mindent e párt és az ország érdekében, melynek szolgálók és a fegyvert csak akkor teszem le, csak akkor állok félre, ha ezt megtehetem a nélkül, hogy a pártnak és a hazának ártsak.

Dörgő éljenzés reszkettette meg a miniszterelnöki palota nagytermét, mikor erre Bánffy boldog újévet kívánt a párt-nak és az egész országnak, mert az engesztelékeny hangban, mely a miniszterelnök ujévi beszédében uralkodott, a parlamenti helyzet orvoslásának és a liberalizmus fenmaradásának kezessége van.

Gyári munkások adója.

— január 3.

Minthogy a gyárakban és iparos műhelyekben alkalmazott egyének adójának kivétele és beszédese tárgyában eddig érvényben volt eljárás az adózóknak is sok panaszra adott okot s a kincstár érdekeinek sem felelt meg, a m. kir. pénzügyminiszter egy újabb részletes utasítást adott ki, mely 1899 január 1 én lépett életbe.

A rendelet intenciója az, hogy lehetőleg csak az adóképes munkások adóztassanak meg és hogy a gyáros vagy iparos munka-adó csak azon munkáisi után legyen köteles az adót megfizetni, illetve jogosult az adó összegét a munkás béréből levonni, kik az adó esedékessége időpontjában nála vannak.

Ez az intenció azonban csak úgy valósulhat meg, ha a gyárak és iparműhelyek vállalkozói a rendeletet saját jól felfogott érdekükben is pontosan betartják.

A templomajtóban megjelent az eleven felelet a magánbeszédre. Ugy tizenhét éves lehetett a zöld kosztümös, szőke bakfi, a ki most egymaga jött ki. Merészen föltett zöld bársony barret volt a szőke fején, az arca kipirult a hidegtől és mosolygó szeméit vizsgálódva jártatta körül mindenkin, anélkül azonban, hogy valakin hosszasan megállította volna.

Az urak a sarkon sokatmondólag kezdtek a torukot köszörülni, a hosszú fiatal ur ellenben hirtelen hozzálépett. Es ismétlődött a Faust-beli jelenet. Csakhogy ezek ketten nem tudnak szóhoz jutni, csak mosolyogva néztek egymásra.

— Te vagy?

— Te vagy?

Mást nem szólt sem a férfi, sem a leány. Astán megindultak, mosolyogva néztek egymásra.

— Megnödtél, — szólt a fiu. Gondolatban hosszátette: — Megszépültél.

— Te is ám. Egész ur lettél, a mióta nem láttalak. Es a kis kotlett olyan imponáló. De bajuszod nincs még; szólt — komolyan.

— Ohó! A fiu tréfás megbotránkozásal pödörte meg a szája fölött a — helyet, a hol csak nagy erőlködéssel lehetett — egy kis fekete pelyhet fölfedezni.

A leány hirtelen a karjára tette a kezét. — Ne bántsd, kérlek, — szólt szeliden. Elkopik, ha babrálod.

Lopva egymásra néztek, tettetett komolysággal, mindegyik leve a másik arcán a hatást. Megint megtalálta egymást a két gyermekkori pajtás, a kik közt alig volt három évi kor-

A „TORONTAL“ tárczaja.

Találkozás.

Egy szép városban történt, a kanyargó folyó parton, a melyen a tutajok, meg a gőzösök járnak és amelynek partján sétálnak az emberek. Ambátor es, ugy hiszem, minden folyóparti városban így van ez bárhol, egyebütt is megtörténhetett volna, amit el fogok mondani és a minek a végén fog csak kisülni, hogy tulajdonképp nem történt semmiesem.

A nap tehát szokása szerint fölkel a város fölé és megaranyozta a folyót, a melyen most sem tutaj, sem gőzös nem járt, de vékony jégkéreg rándolódott rajta. Megaranyozta a szamarás fákat is, a melyek már fölverték sokat megénekelt téli palástjukat, a mit annál könnyebben tehetnek, mert hogy es nem kerül semmibe. És villogó reflexszeket csalt ki a tiszt urak fényes kardjából, a kik csoportba verődve álltak a nagy templom előtt, a honnan most mise végeztével egyenkint és párosával jöttek ki az ájtatos angyalkák.

Oh századvégi leányok! nem tudjátok mit csináltak, midőn azon igyekeztek, hogy elpusztítsátok a nimbust, a mely benneteket körül vett, a midőn áhitatosan ég felé emelt szeméiteket most hidegen kritizálva szegemitek a férfiakra, midőn rózsafüzérek helyett logaritmussos táblákat recitáltok, midőn száműsítetek a báj, a nélkül, hogy megkaphatnátok az erőt. Fegyvereket akartok, amivel küzdenétek a férfiak

ellen és kiadjátok kezetekből a leghatalmasabbat, amely egyedül a tiétek. Es gondoljátok jól meg, ha lejár az ábrándos szemforgatások kora és ti nem fogtok templomokba járni, hol lesz az a hely, ahol az ájtatosság keretében bemutatjátok új ruhátok és kalapotokat és mi alkalmasabb a véletlen találkozásokra, mint a kijövet a templomból? Et mind jól meg kellene gondolni és aszutan kérni a leánygimnáziumot.

Denique, az áhitatos angyalkák kilépdeltek a templomkapun, egyenként, párosával és nem egyszer ismétlődtek a Faustból, hogy a templom előtt ácsorgó lovagok közül egyik-másik oda lépett és szólt:

— Szép hölgy, ha nagysád meg nem sértem, fogadja karom, elkisérem.

Talán nem ugyanazokkal a szavakkal mondták, de ez volt az értelme.

Es miután a modern Faustok be voltak már mutatva, Gretchen nem is tagadta meg tőlük a kíséretet és együtt lépdeltek hazafelé.

Egy hosszú fiatal ur is feltűnt ott emezekkel átellenben és ugy látszott, hogy valaki után kutat. Ott állt a falnak támaszkodva: pelyhesb bajusza alatt ott volt az a gunyos blazirt vonás, a mely nélkül — azt hiszik a fiatal emberek — nem tökéletes a hódító.

— Minden a régiben — mormo ta. Szemügyre vette a kijövőket. Viuló fiatal nő jött ki férje karján.

— Ni, a szép Emma férjhez ment, — folytatta monológját. Két év alatt sok történhetik és az természetes, ha az ember egy nagy lánytól elbűsöszik, azt mint asszonyt látja viszont. De hátha egy bakfist hagyott itt.

E célból a temesvári kereskedelmi és iparkamara a következőkben közli az érdekeltekkel a rendeletnek rájuk vonatkozó intézkedéseit:

I. A gyári és iparos munkások általában az I. oszt. kereseti adó alá esnek és pedig több osztályban. Az a) osztályba tartoznak: a szakismerettel nem bíró, szolgai minőségben, cselédként alkalmazott egyének, a kik 2 frt, illetve 8000-nél kevesebb leletet számláló községekben 1 frt adót fizetnek; az évi vagy havi állandó fizetés: a szakismerettel bíró segédek és segédmunkások, ha havi díjuk 40 frtnál nem több, vagy ha darabszámra dolgoznak, (a heti vagy tisztán napi bér mellett alkalmazott munkások tehát ide nem vonhatók) az ezen osztályba tartozók adója 4 frt 50, vagy 4 frt, vagy 3 frt; a d) osztályba tartoznak: a gyári vagy ipari vállalatnál alkalmazott díjnokok, az évi vagy havi állandó fizetést nem huzó irnokok és általában az írásbeli, számviteli vagy felügyeleti teendőket állandó alkalmazás nélkül végző egyének: mindezek 2-5 frt adót fizetnek.

Mindazok a gyári és iparvállalati munkások, a kik az itt tárgyalt a) c) vagy d) osztályok egyikébe sem sorolhatók, napessimosoknak tekintendők és keresetük után adó alá nem vonhatók.

Az egyedüli kivételt azok a segédek és segédmunkások képezik, a kik 40 frtnál több havi díjat huznak s ennél fogva a keresetadó IV. osztályába tartoznak.

II. Azon célból, hogy csak a valóban adó köteles munkások adóztassanak meg, szükséges, hogy a gyárak és iparos műhelyek tulajdonosai a f. évben azonnal, ezután pedig minden év november hó 15-ig a vállalatukban ugyanazon év október havában alkalmazott összes munkásokról, munkásokról, szolgákról, cselédekről, díjnokokról, szóval az összes alkalmazott egyénekről az e célra szolgáló s a községi előjárásig, illetve városi adóhivataltól díjtalanul beszerezhető nyomtatványon szerkesztett névjegyzékeket az illetékes kir. pénzügyigazgatóságokhoz beküldjék. Megjegyzendő, hogy a munkások különböző községekben laknak, a névjegyzék minden községre nézve külön készítendő el, továbbá, hogy a nyomtatvány csak 1-7. rovatait töltendő ki.

A pénzügyigazgatóság a névjegyzékeket kiegészítés után kiadja a községi előjárásig, illetve városi adóhivataloknak, melynek közgei a névjegyzékkel a gyáros vagy iparos telepen megjelenvén, a vállalkozó vagy megbízottjának közbenjöttével megállapítja, hogy minden egyes alkalmazott az I. oszt. kereseti adónak a), c), vagy d) osztályainak egyikébe sorolandó-e vagy ezek egyikébe sem tartozván, mint napessimos adómentességben részesítendő-e. Ha a gyárban 50-nél több munkás van, az eljárás bizottságilag történik.

III. A megállapított adót a munkaadó köteles befizetni. E célból a pénzügyigazgatóság a helyesbített névjegyzéket az illető gyár vagy iparos műhely vállalkozójának vétiv mellett azzal a felhívással készítettni, hogy a kirótt kereseti adót két egyenlő részletben t. i. április és október 1-én a munkás lakhelye szerint illetékes

községi adópénztárba fizessék be, jogukban állván az ekként fizetett adót az illető alkalmazottak béréből levonni.

IV. Az évközben a gyár, illetve iparvállalat kötelekéből elbocsátott oly munkások, után, a kik az I. oszt. kereseti adó a) vagy c) osztályába tartoznak, az illető évben még hátra levő adó fizetése alól a munkaadó csak úgy menekülhet, ha az ily elbocsátott alkalmazottak neveit az elbocsátás idejének és a beszédetlen maradt adónak pontos kitüntetésével együtt kimutatásba foglalva, félévesként a kir. pénzügyigazgatóságnak bejelentés.

HIREK.

Tájékoztató.

Jannár 21. Polgári bál.
A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van; hőlevegő részére kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 8-tól 8 óráig urak részére.

— Személyi hírek. Gróf Csekonics Endre v. b. t. tanácsos ma Nagybecskerekén tartózkodott s a torontálvármegyei gazdasági egyesület közgyűlésén elnökölt. — Rónay Jenő főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— Hivatalvizsgálat. A múlt év végén, mint minden esztendőben, Rónay főispán megvizsgálta az összes vármegyei hivatalokat. Örömmel konstatáljuk, hogy e hivatalvizsgálatok alkalmával semmi olyant nem talált a vármegye főispánja, ami különösen említésre méltó volna.

— Községi választások. Zombolyáról írják, hogy ott december hó 30-án folyt le a községi előjárók választása. Bíró lett Treisz József, albíró Fiedler Mihály, pénztáros Schuld Mátyás, esküdtek Humm József, Spuhler Péter, Schnur József, Wenzel Mátyás, árvaatya Schira Antal és Bandenburg János. — Német-Nagy Szent-Miklóson a múlt héten megejtett községi tisztújításon bíróvá Röhrich János, albíróvá Mausz János választották meg.

— Ezüstlakodalom. Nagyszentmiklósról írják, hogy ott december 30-án ünnepelte Simonsich Géza kir. közigazgató és neje született Szöllőssy Sarolta házasságkötésük 25 éves évfordulóját, mely alkalmából a rokonok és legközelebbi jóbáratok részvételével fényes estélyt rendeztek.

— Születés, halál, házasság. Az új év küszöbén előkerül a nagy könyv is, hogy az elmúlt esztendő halottairól, születéseiről, boldog és boldogtalan házasságokról beszámoljon. Az anyakönyvi hivatal legközelebb fog ehhez a munkához, hogy Nagybecskerek múlt évi statisztikáját elkészítve. Addig is, a míg egészen kész van, adjuk a következő számokat: Született 1898-ban 986, azaz 41-gyel kevesebb, mint az előző évben. Meghalt 818, vagyis 16-tal, több, mint 1897-ben. Házasságkötés volt 251. Hymen rózsálcái ki-elégítően füstök össze a sziveket, mert 39 cel több szerelmes pár lépett az anyakönyvvesető elé, mint az előző évben.

különség és a kik most is el tudtak kötödni óráig semmiségeken, mint ezelőtt.

— Ez a köszönet, hogy megjöttem? — szólt szemrehányólag a fiu.

— Bizony; te rossz kölyök, mióta nem voltál itthon?

— Három éve.
— Három éve! De most ki vagy békülve a bácsiddal, ugye?

— Igen! Még most is haragszik ugye, hogy a sziniakadémiába léptem, akkor az érettségi után, a gazdasági akadémia helyett és reméli, hogy majd itthon maradok a gazdaságban, de abból már most nem lesz semmi.

— Jövőre kész leszel, ugye?

— Igen; de aztán keresek szerződést. Te, talán ide jövök.

— Az ám; milyen pompás volna.

— A bácsi is már félig-meddig kibékült a pályámmal, amióta az újságok dicsérték és tanáram is mondták, hogy lesz belőlem valami. Hiába, dolgozni és várni minden pályán kell.

A leány bólintott. Darabig hallgattak.

— Te, — szólt hirtelen a leány — nagyon szép leányok vannak a sziniakadémián. Ugye?

Ránézett a fiatalemberre, az pedig komolyan vissza ő reá. Aztán mind a ketten el nevettek magukat.

— Dehogy — szólt halkán a fiu és odahajolt hozzá. Hát nem tudod, hogy csak egy szép lány van a világon. Halkan dudolta, hogy az utcai publikum ne vegye észre. A leány kissé zavartan nevetett és lenézett a földre.

— Bolondos, — mormogta.

— Csak egy szép lány van a világon. Emlekezni az érettségi bálra, Naca?

A leány kissé zavartan mosolygott. A fiu gyönyörködve nézte. Ki nem hagyott még el egy bájos képet, egy ábrándot, melyet azután elfelejtett, amely kijött az eszéből és kinek ne jelent volna meg sokára az a lelkében, vágyakozással töltve el, még egyszer látni az eredetit, földidézve az emlékezetben élő boldog, aranykődös időt. Es ha aztán elértük, amit akartunk, akkor keserű a csalódás, ha észrevesszük, hogy a régi ábránd már nincsen és a régi kép megváltozott. Ritka, ha úgy találják föl megint egymást az emberek, mint ahogy elhagyták egymást évek előtt.

Mindketten hallgatva mentek; visszagondolva a három év előttré, a mikor a tizenöt éves bakfi kétségbe volt esve, hogyha a Laci elmegy, ki csinálja meg az ő mértani rajsait. Kétségbeesésében csak az éjjeli zene vigasztalta meg, melyet a távolos Laci adott neki és melynek fő tartalma volt az említett: Csak egy szép leány van a világon.

— Tulajdonképen nem is illik már tegeznünk egymást! — mondta Naca jó idő múlva.

— Nem? — A mint tetszik, nagysád. Vagy talán kis méltóságod? Bocsánat.

— Nem, — intett Naca leereszkedőleg — nagysád elég lesz.

Föltolta orrocskáját és kimérten kérdezte:

— Uraságod meddig tartózkodik városunkban?

— Bizonytalan ideig, nagyságos kisasszony. Két heti szünidőm van; de még másik nagybátyámat is meg kell látogatnom. Talán holnap vagy holnapután megyek, — szólt.

— Oh, Laci, ne bolondoss!

— Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Putits Milán écskai gyógyszerész Budapesten meghalt. A megboldogult hosszú ideig betegeskedett s legutóbb súlyos ideggyógyintézetben orvoslást egy fővárosi hideggyógyintézetben. Halálát három kis gyermeke siratja.

— Uj birtokfelügyelő. Fényről írják lapunknak, hogy a Haas és Deusch budapesti cég tulajdonát képező Fény, Cseba, Dinyás és Szerb-Szent Mártoni nagybirtokok főtisztjévé Darvas Gábor fényti tisztartót nevezték ki. E kinevezéssel méltó elismerésben részesült vármegyénk legjobb gazdaszainak egyike, kit ez alkalomból az egész környék intelligenciája — kik között Darvas Gábor a legnagyobb tisztelet és közkedveltségnek örvend — megható ovációban részesített.

— Eljegyzés. Zimányi Endre fehértemplomi járási szolgabíró eljegyezte Buócz Béla verseci kir. közigazgató leányát, Emma kisasszonyt.

— Januári eső. A meleg szoba puha fészből aggódó szemek szállnak az ég felé és várják napról-napra türelmetlenebbül, hogy mikor esik, hull már... Este a jég bájos, kis tündérei kiöntenek egy csöbör vizet az udvarra és már a kora reggeli órákban lesik, hogy bepillézt-e már a víz. Mert a korcsolya már hetek óta lustálkodik a szögletben, hogy szinte megsajnálja az ember. A korcsolyázó tóból is eltisztogatták a hinárt és mindenkép elkészültek a télre. Az este aztán elborult az ég és akik már olyan nehezen várják a havat, a jeget, a hideget, könnyebbülten sóhajtottak föl. Most esik már, most... Es estek is, de nem fehér hócsillagocskák, hanem apró esőszemek, akár csak szeptember végén. A minthogy nem is hullhatott hó, mert a mi időjósunk már a múlt héten megjövendölte, hogy a hó utolsó napján eső esik. A télre pedig várhatnak az ő hivi. Ki tudja, milyen nagy hegyek között jár még és milyen fűtött kopott állapotban érkezik majd hozzánk.

— A hírlapirodalom köréből. A „Temesvári Napió” című napilap, mely november hó 1-én indult meg, január hó 1-vel megszünt. Klein Nándor, a lap kiadója, különben azt jelenti a lap élén, hogy a lap kiadását csupán „bizonyos időn át tartja függőben.” — „Népbarát” címmel Óbecsén új társadalmi hetilap indult meg, mely az Óbecsei nemzeti szövetség hivatalos közlönye. A lap szerkesztője Göndör Ferenc tanító.

— Polgári bál. Az utóbbi években nagy népszerűségű polgári bál az idén is megtartják a Kaszinóban. Végre is a polgári körökben még nincsenek blaszirt fiatal emberek, mert ott táncolnak, mulatnak világos reggelig, a mi magában véve is elegendő arra, hogy biztosítsa a bál sikerét. A mulatságot január 21-én tartják meg s erre az alkalomra külön meghívókat bocsát ki a rendezőség.

— Nos, szólt a fiu, — elég volt a nagysádból?

— Oh te, hiszen tudod, hogy tréfáltam.

Haza értek. Naca megállt az utca ajtóban.

— Bejössz, Laci?

— Majd délután. Most haza kell mennem, a bácsi vár.

Elbucustak. Ott álltak a kis kapuban kezefogva. Naca himbálódzott a lábujjhegyén. Laci végigfutott szórakozottan, pillantásával az ablakokon, meg a szomszédházon, ahol az ő bátyja lakott.

— Te Naca, ki van nálatok? — szólt hirtelen.

— Az egyik ablakon egy ur állt Nacóéknál; széke fiatal ember volt, jelentéktelen külsejű.

— Ki ez, Naca?

— Bereg Andor, pénzügyi fogalmazó, — szólt a leány zavartan. Föl szokott járni, — tette hozzá. Kedvetlen volt és lenézett a földre.

A fiu elbocsátotta a leány kezét.

— Isten veled, Naca, — mondta egykedvűen, fáradtan. Bólintott a fejével, mintha mondani akarná: Igen, ez így van. Nevetséges lenne, ha az ember mást várna.

— Eljössz délután, Laci?

— Délután? Lehet, hogy eljövök. Mielőtt elutazom, még biztosan meglátogatlak. Viszontlátásra.

Hátravetette a fejét és fűtyörésvé visszaindult a napfényes utcán, a csillogó, szesmarás fák alatt.

Kobold.

— **Ügyvédi körökből.** A temesvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Sinkay Traján ügyvédet, Vinga székhelyvel, az ügyvédekről vezetett lajstromba folytatónak felvette, ellenben Demetrovits Mladen perlasszi ügyvédet és Murariu György lugosi ügyvédet, elhalálozásuk következtében a fenti lajstromból kitörülte; előbbi ügyvéd irodája részére Török Lajos perlasszi ügyvéd lett gondnokul kirendelve, utóbbinál pedig gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott; továbbá László György vingai ügyvéd, az aradi ügyvédi kamara területére történt átköltésük következtében, a fenti lajstromból töröltetett; végül dr. Hartberger Odön pancsovai ügyvéd ezen kamara fegyelmi bíróságának f. 542/898. f. sz. alatt kelet és a Curia által 483/98. f. sz. alatt helybenhagyott ítéletével, az ügyvédség gyakorlatától egy óra felüggesztetett, mely felfüggesztés f. év január hó 15-ik napján veszi kezdetét és ugyanev év február hó 15-én jár le.

— **Bicskázás.** Ujév napja nem mulhatott el bicskázás nélkül. Hieber Rezső szikvizgyáros az écskai utcában valahogyan konfliktusba keveredett az elmúlt éjjel Mircs Nikolával, a miben részt vett később az idősebb Hieber is. Hogy mi volt az összetűzés oka, azt csak esután derítik ki, mint a hogy szintén kiderítésre vár, hogy melyik ember esurta meg a másikat, lévén sebesült az egész társaság.

— **Milyen időt hoz az új esztendő?** Mindenkit érdekel ez a kérdés. A gazdát, a fogyasztót, a sétálókat, és főképen azokat, akiknek egyéb társalgási témájuk nincs, mint — az időjárás. Falb nagyon jól tudja ezt. Nem is késik jóslataival. Mint minden esztendőben, most is megjelent a könyve, amely fölfedi előttünk az időjárás titkait. Nem kevesebb mint huszonegy kritikus nap lesz, vagyis olyan, amikor — Falb teóriája szerint — különféle tényezőknek összejárása légköri sávarokat okoz, földrengések és viharok híreivel tarkítja a nap eseményeit. Ilyen döntő tényezők pedig:

- A holdnak a földhöz való közelsége; (perigaeum.)
- A holdnak equatori állása.
- A napnak a földhöz való közelsége, (perihelium)
- A napnak equatori állása.
- Az új- és teljes hold.
- Nap- és holdfogyatkor.

Ezek a tényezők különféle kombinációkban találkoznak és minél nagyobb a hatásuk, annál „kritikusabb” a kritikus nap. Ehhez képest három osztályba sorozza Falb az 8 kritikus napjait. Az első osztályba 1899-ben nyolc nap esik, melyeknek rendje, fokozatok szerint a következő:

Augusztus	21.	Január	12.
Szeptember	19.	Október	18.
Február	10.	Julius	22.
Március	11.	Április	10.

A másodrendű kritikus napok száma 10 és pedig:

Junius	26.	Február	25.
Március	27.	November	8.
Április	25.	December	8.
Május	25.	Szeptember	5.
November	17.	Május	9.

Végül harmadrendű kritikus nap csak öt van és pedig:

December	17.	Junius	8.
Január	26.	Julius	7.
Augusztus	6.		

Lásunk most mér az időjárást.

Január első harmadában sok hó lesz (Látjuk. Szedő) és nem épen alacsony hőfok; a második harmadban kevés lesz a csapadék, de annál hidegebb; a harmadik harmadban kevés hó és igen alacsony hőfok.

Februárban az időjárás nem mutat semmi érdekeset.

Március végére árvízveszedelmet és zivatarokat jóval Falb.

Áprilisban sok hó lesz, sok zivatar, sok csapadék.

Május utolsó harmadában sok hó. (???)

Juniusban sok csapadék, zivatar, felhőszakadás.

Hát bizony ez a félelmetes kevés vigasztalást nyújt Falb szerint. Majd meglátjuk, mi teljesedik be belőle!

— **A Horgony-Pain Expeller** igazi, nép szerű hásiszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvény-nél, oszonnál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő hásiszer jó eredmény-nyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése január 3-án.)

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülését jóval később nyitotta meg Madarász kor-elnök a rendesnél, mivel a képviselők izgatottan várták a miniszterelnök párbajának kimenetelét. Fél 12 órakor a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása alkalmával

Sima Ferenc kifogásolja, hogy a miniszterelnök beszédét felvették a gyorsírói naplóba. Követeli, hogy a beszéd töröltessék úgy, hogy ennek a törlésnek a jegyzőkönyvben nyoma is legyen.

Rövid házszabály vita után az ellenzék névszerinti szavazást kér, a mit Madarász el is rendel, mire Sima indítványa 153 szavazattal 31 ellenében elvetetik.

Az ellenzék ezután indítványt ad be, mely szerint utasítsassék a kérdés a napló-bíráló bizottsághoz.

Ezt ismét nagy vita követte, mire az ellenzék újabb névszerinti szavazással akarja eldönteni a kérdést. Egyben kéri, hogy a szavazás halasztassék holnapra.

Az elintézetlen interpellációk felolvasására vonatkozó rövid discussió után felolvastatik a legfelsőbb királyi kézirat, mely a kvótában dönt.

Polónyi Géza jelentkezik most szó-lásra s hosszasan foglalkozik a kvótával.

Nagy és osztatlan figyelem között szólalt fel ezután Lukács pénzügy-miniszter, ki Polónyi támadásait éles logikával visszaverve, a jobb oldal stíri éljenzése közepett indokolta meg a kormány eljárását az államügyek tovább való vezetésében.

Utána Apponyi Albert gróf, Molnár és Holló Lajos szólaltak még fel, polemizálva a pénzügyminiszterrel

A miniszterelnök párbaja.

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bánffy Dezső báró miniszterelnök és Horánszky Nándor között ma délelőtt folyt le a pisztolypárbaj. Fel-tételek voltak: kétszeri golyóváltás 25 lépésről 5 lépés advance-szal, a mit azős-ban egyik fél sem vett igénybe. A pár-bajt Fejérváry báró honvédelmi miniszter vezette. Először a miniszterelnök lött, utána rögtön Horánszky; a második go-lyóváltás csaknem egyszerre történt, az-onban egyik lövés sem talált. A felek nem békültek ki.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. I. A cikk közlését nem tartjuk oppor-tunusnak. Azok sem, a kiket illet.

Lantos. Verse nem közölhető, avagy azt gondolja, hogy az ilyen zengeményekkel meg lehet a parnaszust ostromolni:

Üdvözlöm önt
Ujév napján,
Nagyot nevettem
A nagypapján.

Mi köze újévnak az ön ideálja nagypapjához?

Nem közölhető. Első hó. — Szánkázás. (Mindkettő egyébként is korai lenne még). — Ravatalon. — Háromnapos muri.

Török-Kanizsa. Hogy tényleg lélekemelő, szép ünnepély volt, azt talán eléggé bizonyítja az a tény, hogy öt ten is küldtek róla lapunk-nak tudósítást. Természetesen azt használtuk fel, a melyik a leggyorsabban érkezett meg. Egyéb-ként köszönet a buzgalomért

6

huzásra érvényes ujságíró sorsjegy
ára csak
1 korona.

Főnyeremény

100.000

korona ért.

5 nyeremény à 20.000 kor. stb.

Első huzás
visszavonhatatlanul
már holnap.

Sorsjegyeket ajánl:

Nagybeeskereki takarékpénztár.
Nagybeeskereki népbank r.-t.
„Torontál” kiadóhivatala.

8569. tkv. szám. 1898.

1-1.1

Árverési hirdetmény

A török-becei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak ismeretlen tartózkodású Német György, Gusztáv, Czeczilia, Etelka és Irma végrehajtást szenvedő elleni 630 frt 45 kr. iránti végrehajtási ügyében, a területén levő Melencze község határában fekvő s a melenczei 4265. sz. kataszteri birtokivben 6023., 6024. és 6036/2. kat. hrsz. alatt foglalt (kentra dűlőben fekvő), valamint az ugyanazon kataszteri birtokivben 7233. hrsz. a. felvett (velikiut dűlőben fekvő) összesen 10 hold 98 □ ölnyi nem telekkönyvezett réti überlandiális szántó s kaszáló föld 800 frt kikiáltási árban azzal, hogy mindenkor, kik a fenti ingatlan iránt tulajdoni avagy más igényt érvényesíteni vélnek, igénykeresetüket, ha pedig a vételárból kielégítési elsőbbséget igényelnek, elsőbbségi bejelentésüket az árverés határnapjáig az 1881. évi 60. t.c. 203. §-a értelmében annál is inkább bejelentessék, mivel ellen esetben figyelembe vétetni nem fog. **1899. évi január hó 30-ik napján d. e. 9 órakor** Melencze község-házában árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adni, azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltó ságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a tbecei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, mint tkvi irattárában és Melencze község előljárási-ságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1898. évi október hó 15-én.

Jakabfy,
kir. járásbíró.

Alibunári főszolgabíróaságtól.

10873. knig. sz. 1898.

4-3.3

Pályázati hirdetmény.

Alibunár községben lemondás folytán üresedésbe jött az adóügyek elintézésével megbízott **községi irnoki állás** helyettesítés útján fog betölteni, miért is felhivatnak mindazok, kik ezen — 400 frt évi fizetéssel javadalmazott — állást elnyerni óhajtják, hogy rendszeren felszerelt kérvényeiket hozzám 1899. évi január hó 20-ig ide terjesszék be.

Alibunár, 1898. december hó 28-án.

K a j t á r
főszolgabíró.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy nálam egy a házban, mint a házban kívül február hó 15-étől kezdve jó

polgári koszt

kapható.

A t. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

15-10.1

Horák Johanna,
volt kórházi élelmező,

Gizella-part 6. szám, Benkovich-féle ház.

9688. tkv. szám. 1898.

14-1.1

Árverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Jevremov István javára 169 frt 28 kr. tőke, ennek 1898. évi március hó 15-től járó 5% kamata, 12 frt 50 kr. eddigi, 9 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: LX. t.c. 144. §-a alapján s 146. és 156. §-a értelmében Jevremov Milka perlaszi lakos ellen és Perlasz község határában fekvő és a perlaszi 1687. sz. tkvben foglalt:

1. 89. hrsz. 400 □-öl kertre 39 frt;

A perlaszi 2688. sz. tkvben felvett:

2. 494. sz. ház 686 □-öl házhelyre 163 frt;

3. 258. hrsz. 3 d. 1 hold szántóra 76 frt;

4. 68. hrsz. 600 □-öl kertre 51 frt;

5. 56. hrsz. 400 □-öl szőlőre 48 frt

becsárban az árverést elrendeli s azt, vala mint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés a kir. telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében 1899. évi január hó 21-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalban, mint a Perlasz községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, 1898. évi november hó.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Tóth,
kir. aljbiró.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a Gizella-parton 2755. sz. a. **Kurländer-udvar** Telefon 89. sz.

elsőrendű **száraz tűzifa**

és Wildensteinsegen-Richterhof-féle

legjobb **porosz szalon-köszön**

számára második elárusító helyet nyitottam és igyekezni fogok tisztelt vevőimet szolid és pontos kiszolgálás által mindenkor kielégíteni.

Korona-utca 585. szám alatti eddigi fatelepemen ezután is **elsőrendű tűzifa és valódi porosz szalon-köszön** szolgáltatok ki és kérem a t. közönséget, hogy eddigi jóindulatát ezután is tartsa meg irántam.

16-75.86

Kiváló tisztelettel

Telefon 35. sz.

KURLÄNDER IMRE.

Telefon 35. sz.

A Kurländer-udvarban még egynéhány ujonnan épült üzlethelyiség bérbeadandó.

Legolcsóbb és legczélszerűbb

karácsonyi ajándék
egy

Ujságírók-Sorsjegye
melylyel

1 korona
árért

egy **100.000 koronás**
és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezelőség 20% levonással kívánatra készpénzben visszaváltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás visszavonhatlanul 1899. évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:
a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Nagybecskereki takarékpénztár.
Nagybecskereki népbank r-t. 10-10.10